

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

“ ” _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності фінанси, банківська справа та страхування
за магістерською програмою професійного спрямування
державні та муніципальні фінанси
за темою:

«Система оподаткування доходів фізичних осіб в Україні»

Виконавець

студент фінансово-економічного
факультету

Шихірєва Ольга Іванівна

/підпис/

Науковий керівник

- к.е.н., ст. викладач

Мартинюк Ірина Василівна

/підпис/

Одеса 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	7
1.1 Економічна сутність системи оподаткування доходів фізичних осіб.....	7
1.2. Історія становлення та розвитку системи оподаткування доходів фізичних осіб	16
1.3. Нормативно-правове регулювання справляння податків з доходів фізичних осіб	26
Висновки до 1 розділу	35
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ, 2013-2017 рр	38
2.1. Моніторинг надходжень податків з доходів фізичних осіб до Зведеного бюджету України в 2013-2017 рр	38
2.2. Оцінювання регулятивної ефективності системи оподаткування доходів фізичних осіб в Україні, 2013-2017 рр	51
2.3. Прогнозування надходжень податків з доходів фізичних осіб до Зведеного бюджету України за 2018-2019 рр	64
Висновки до 2 розділу	68
РОЗДІЛ 3. РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ	69
3.1. Зарубіжний досвід та можливості його адаптації в Україні.....	69
3.2. Шляхи вдосконалення податку на доходи фізичних осіб.....	78
3.3. Напрямки підвищення ефективності спрощеної системи оподаткування.....	88
Висновки до 3 розділу	92
ВИСНОВКИ	95
Список використаних джерел	100
Додатки	109

ВСТУП

Актуальність дослідження. Податки відносяться до числа ключових інструментів державної політики. Вони зачіпають найважливіші сторони життя людини і суспільства, а сам процес розробки податкового законодавства нерозривно пов'язаний з гострими протиріччями і компромісами.

Тому податкова тематика завжди і у всіх країнах актуальна. Її особлива гострота для України полягає сьогодні в тому, що реформа податків багато в чому визначає глибину і характер сучасних економічних, соціальних і політичних перетворень в країні.

У центрі будь-якої податкової системи знаходиться оподаткування особистих доходів. Це викликано не тільки тим, що всі суспільні відносини так чи інакше замикаються на людину, працівника, а й тим, що тяжкість індивідуального податку на доходи багато в чому визначає рівень оподаткування іншими податками.

Розвиток ринкових відносин, зростання цін, підвищення оплати праці - все це, змінюючи умови формування і використання доходів, вимагає великої рухливості податків. У зв'язку з цим особливої уваги вимагають питання податку з доходів, єдиного податку при спрощеній системі, оподаткування окремих видів діяльності для фізичних осіб, які здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи.

Побудова справедливої і ефективної податкової системи, забезпечення її передбачуваності і стабільності є важливою умовою підвищення підприємницької та інвестиційної активності, прогресу України на шляху створення ринкової економіки та інтегрування економіки у світову.

Головну роль в підвищенні ефективності проведеної в Україні податкової реформи має відігравати державне регулювання форм оподаткування доходів фізичних осіб. Актуальність теми дослідження обумовлена недостатністю розробок щодо вдосконалення державного регулювання форм оподаткування доходів фізичних осіб, порядку розподілу податкового навантаження на

платників податків (підприємства, населення).

Проблеми та особливості обліку та оподаткування доходів фізичних осіб є предметом наукових досліджень багатьох вітчизняних та закордонних вчених, таких як Ф.Ф. Бутинця, В.П. Завгороднього, І.І. Пилипенка, С.Ф. Голова, В.В. Сопка, П.О. Куцика, О.М. Чабанюк, Н.Ю. Алейнікова, Н.В. Генералова, С.Ф. Покропивного, К. Стендфілда та багатьох інших авторів. Віддаючи належне науковим напрацюванням вітчизняних і зарубіжних вчених у дослідженні означеної проблематики та високо оцінюючи їх внесок, варто все-таки зауважити, що на сьогодні питання щодо оподаткування доходів фізичних осіб в контексті змін у податковому законодавстві не знайшли свого повного вирішення та залишаються дискусійними.

Метою дослідження є розробка напрямків вдосконалення системи оподаткування фізичних осіб в Україні.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- 1) з'ясувати економічну сутність системи оподаткування доходів фізичних осіб;
- 2) розглянути історію становлення та розвитку системи оподаткування доходів фізичних осіб;
- 3) охарактеризувати нормативно-правове регулювання справляння податків з доходів фізичних осіб;
- 4) здійснити моніторинг надходжень податків доходів з фізичних осіб до Зведеного бюджету України в 2013-2017 рр.;
- 5) провести оцінювання регулятивної ефективності системи оподаткування доходів фізичних осіб в Україні;
- 6) спрогнозувати надходження податків з доходів фізичних осіб до Зведеного бюджету України за 2013-2017 рр.;
- 7) проаналізувати зарубіжний досвід та можливості його адаптації в Україні;
- 8) обґрунтувати шляхи вдосконалення податку на доходи фізичних осіб;
- 9) визначити напрями підвищення ефективності спрощеної системи

оподаткування.

Об'єктом дослідження в кваліфікаційній роботі є процес справляння податків з доходів фізичних осіб.

Предметом дослідження є економічні відносини, що виникають під час справляння податків з доходів фізичних осіб.

Методи дослідження. В процесі дослідження використано наступну систему методів: монографічний (застосовано для з'ясування поняття податків, системи оподаткування, оподаткування фізичних осіб), історичний (для дослідження генезису становлення системи оподаткування фізичних осіб), порівняння (для з'ясування досвіду зарубіжних країн в сфері оподаткування фізичних осіб), аналіз та синтез (використано для дослідження проблем в сфері оподаткування фізичних осіб), статистичний, табличний та графічний (для аналізу стану оподаткування доходів фізичних осіб в Україні), індукції та дедукції (для визначення шляхів вдосконалення системи оподаткування фізичних осіб в Україні), узагальнення та наукової абстракції (для формування висновків дослідження).

Інформаційною базою дослідження є: навчально-методична література, вітчизняні та зарубіжні теоретичні дослідження, аналітичні матеріали, наукові публікації, методологічні розробки. діючі законодавчі акти України, такі як Податковий кодекс та Бюджетний кодекс України, навчально-методичні посібники з податкової системи та основ теорії оподаткування, матеріали науково-практичних конференцій, періодичні видання та інтернет-ресурси.

Публікації та апробація результатів дослідження. Прийнято участь у студентській науково-практичній конференції фінансово-економічного факультету «Світ фінансів: сучасні виклики» 1-2 листопада 2018 року, за результатами якої було здійснено публікацію статті у збірнику кафедри Фінансів. « Моніторинг надходжень податків з доходів фізичних осіб до Зведеного бюджету України».

Структура дослідження. Робота складається зі вступу, трьох розділів, які об'єднують дев'ять підрозділів, висновків, списку використаної літератури і

додатків. Перший та третій розділи присвячені теоретичним основам оподаткування доходів фізичних осіб та напрямам вдосконалення ПДФО, Єдиного податку та Військового збору. У другому розділі проведено аналіз системи оподаткування доходів фізичних осіб за період з 2013 до 2018 року, з урахуванням прогнозу. Кількість сторінок 126, кількість рисунків 20 , таблиць 5, додатків 11.

ВИСНОВКИ

На підставі проведеного дослідження можна зробити наступні висновки.

1. Під системою оподаткування доходів фізичних осіб пропонуємо розуміти сукупність встановлених чинним законодавством держави податків і зборів, а також механізмів і способів їхніх розрахунку і сплати до бюджету та інших державних цільових фондів безпосередньо для фізичних осіб та такого об'єкту оподаткування як їх доходи. Економічна сутність оподаткування доходів фізичних осіб проявляється в грошових відносинах, які складаються в державі з фізичними особами з приводу примусового вилучення частини створеної вартості й формування фонду фінансових ресурсів держави. Матеріальною основою податків з доходів є реальна сума коштів (частина доходів), які мобілізуються державою.

2. Система оподаткування доходів фізичних осіб пройшла значну еволюцію. За часів Київської Русі сплачувалися подимний і поплужий податок, а також полюддя. В період Литовсько-Польської доби кількість податків зросла: поголовщина, сербщина, подимщина, воловщина, стація та інші натуральні податки. З приходом на територію України Росії збільшилася кількість об'єктів оподаткування: консистентна повинність, реквізиції, драгунський збір, збір на будівництво кораблів, податки на домашні лазні, полоскання білизни, прогін плотів по річці, торгові податки і мита, податок на бороду. Поступово податки еволюціонували. Спочатку на теоретичному рівні було обгрунтовано, а потім і на практиці почали вводитися податки на доходи.

3. Оподаткування доходів фізичних осіб - найдавніша форма податкових взаємовідносин між державою та громадянами на основі примусового обов'язкового вилучення частини їх доходу для створення централізованого грошового фонду держави з метою виконання її функцій. Система оподаткування доходів фізичних осіб включає сплату податку з доходів фізичних осіб (ставка 18%), військовий збір (ставка 1,5%). Дещо окремо в цьому контексті стоїть єдиний податок, за яким підприємці платять фіксовану

суму єдиного податку (для 1-ї та 2-ї групи єдиний податок сплачується в розмірі 10-20% від мінімальної заробітної плати, або суму у відсотках від обороту - 3 або 5% від доходу). Фізичні особи – підприємці можуть перебувати на загальній (тоді вони сплачують усі податки, які передбачені ПК України, а також єдиний соціальний внесок), а також на спрощеній системі оподаткування, яка передбачає сплату єдиного податку, тоді вони не сплачують податок на прибуток (й інші податки) та можуть не сплачувати ПДВ. Ставки єдиного податку встановлено в залежності від груп, на яких перебувають платники.

4. Динаміка надходжень до Зведеного бюджету України від оподаткування доходів фізичних осіб за 2013-2017 рр. є позитивною – активно зростають і його складові – найбільше податок на доходи з фізичних осіб, найменше – військовий збір. При цьому частка податків з доходів в структурі податкових надходженнях та доходах Зведеного бюджету зростає. В структурі оподаткування доходів переважають надходження від податку на доходи фізичних осіб – більше 80%.

5. Досить складно оцінити регулятивну складову оподаткування доходів фізичних осіб. ПК України визначає три види податкових преференцій з податку на доходи фізичних осіб: звільнення від оподаткування окремих видів доходів (які не включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника); податкову знижку; податкову соціальну пільгу. Усі вони мають певні вади, які вимагають свого усунення, оскільки не виконують своєї функції - підвищення платоспроможності громадян в сегменті незаможних верств населення.

6. Для прогнозування надходжень до Зведеного бюджету від оподаткування доходів фізичних осіб рекомендовано використати трендовий аналіз, який передбачає на підставі ретроспективного підходу визначити тенденцію зміни надходжень за ряд років та на підставі цього спрогнозувати їх на наступний період. Окрім цього доцільним видається застосування кореляційно-регресійного аналізу, який дозволить прогнозувати надходження

від оподаткування доходів фізичних осіб в залежності від впливу різних чинників за допомогою математичної моделі.

7. На підставі проведеного дослідження світового досвіду оподаткування доходів фізичних осіб доцільно запропонувати віднести податок з доходів фізичних осіб до місцевих бюджетів, як у Болгарії, Кіпрі, Естонії, Греції, Латвії, Норвегії, Румунії, Бельгії, Данії, Фінляндії, Швеції та Швейцарії. При цьому органам місцевої влади доцільно надати право самостійно визначати ставки, за якими будуть оподатковуватися доходи громадян. Це дозволить підвищити доходи місцевих бюджетів. Оскільки у переважній більшості розвинутих країн використовується прогресивна шкала оподаткування, то за умови економічного зростання, подібну шкалу доцільно запровадити і в Україні. Щодо податкових пільг, то доцільно застосувати досвід Великобританії та Нідерландів, в яких розмір доступної персональної знижки залежить від віку платника та рівня його загального оподаткованого доходу.

В Україні можливе впровадження досвіду Німеччини щодо використання податкових класів в залежності від їх сімейного стану, кількості працюючих у сім'ї, спільного чи окремого ведення обліку отримуваних доходів, наявності дітей.

Доцільним в Україні є використання досвіду Польщі, в якій діють більш високі ставки на оподаткування доходів від дивідендів та встановлення звичайної ставки податку на дохід для певної межі доходів і підвищеної – понад цю межу.

Досвід політики оподаткування доходів фізичних осіб зарубіжних країн розкриває перед нами цю форму податку як один з найважливіших елементів податкових систем розвинутих країн ринкової економіки. Незважаючи на різні моделі податкових систем, неоднакові принципи їх формування залежно від надання переваг економічній ефективності або соціальній справедливості, що відображається у частці податкових вилучень всієї податкової системи відносно ВВП, податок з доходів фізичних осіб є насамперед не лише структурною складовою податкових надходжень, а й елементом системи, відтак і складовою

податкової політики, що одночасно поєднує реалізацію фіскальної, регулюючої та соціальної функцій.

8. Подальше удосконалення системи оподаткування фізичних осіб країни повинно ґрунтуватись на таких засадах: загальне спрощення правової бази оподаткування, забезпечення зрозумілості норм основного законодавчого акта з оподаткування; введення прогресивного оподаткування на доходи фізичних осіб, диференційованого залежно від їх доходів, що сприятиме виконанню податками їх ролі в перерозподілі багатства громадян країни; підвищити ставки ПДВ на предмети розкоші та предмети, що можуть спричинити шкоду здоров'я - тютюн, алкоголь та зменшити на товари першої необхідності - продукти харчування та харчові добавки, що сприятиме кращому задоволенню у них життєвих потреб малозабезпечених громадян, нарощуванню обсягів виробництва продовольства в країні, збільшенню прибутків підприємств та зростанню надходжень до Зведеного бюджету країни від їх оподаткування; оподатковувати пенсії, місячна сума якої перевищує 5-7 мінімальних заробітних плат (у розрахунку на місяць), враховуючи відчутні витрати пенсіонерів на лікування у зв'язку із значним подорожчанням ліків, а також на житлово-комунальні послуги. Податкове законодавство в частині правового регулювання справляння військового збору має бути доопрацьовано. Для цього необхідно визначити базу оподаткування військовим збором як загальну суму нарахованого доходу, зменшеної на суму єдиного соціального внеску. Цю базу доцільно розширити шляхом залучення до оподаткування суб'єктів господарювання – фізичних осіб, які використовують спеціальні режими оподаткування, а, можливо, й юридичних осіб з концентрацією ресурсів у окремому фонді. Доцільно також запровадити диференціацію ставок військового збору з врахуванням доходів фізичних осіб.

9. Основним напрямом розвитку спрощеної системи обліку, оподаткування та звітності в Україні повинна стати уніфікація всіх податків, які на даний час сплачують «єдинники», в один дійсно єдиний податок задля спрощення процесу розрахунку сум зобов'язань та зборів і зменшення витрат

часу на звітування про результати своєї діяльності; заміна всіх форм звітності, які змушений заповнювати та подавати контролюючим органам суб'єкт малого підприємництва на єдиному податку, однією універсальною формою звіту з періодом подачі не частіше раз в квартал.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агузарова Л.А. Проблемы налогообложения доходов граждан / Л.А. Агузарова, Ф.В. Бердиева // Научные Известия. – 2016. – № 5. – С. 88-91.
2. Андрущенко В. Л. Податкова система: навч. посіб. / за заг. ред. В. Л. Андрущенка. – К.: ЦУЛ, 2015. – 416 с.
3. Бех Г. В. Податкове право: навч. посібн. / Г. В. Вех, О. О. Дмитрик, Д. А. Кобильнік, І. Є. Криницький, М. П. Кучерявенко. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 400 с.
4. Безпалько І. Р. Розвиток системи оподаткування доходів фізичних осіб в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. економ. наук : спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / І. Р. Безпалько. – Львів, 2011. – 21 с.
5. Безпалько І.Р. Досвід оподаткування доходів фізичних осіб у зарубіжних країнах / І.Р. Безпалько // Регіональна економіка. - 2009. - №2. - С.159-165.
6. Бестаева З.У. Формирование системы налогообложения физических лиц в России / З.У. Бестаева, И.Р. Пайзулаев // Налоги и налогообложение. – 2014. – №1. – С. 57-66.
7. Бойко О.Я. Теоретичні підходи та методи формування сучасної податкової системи / О.Я. Бойко // Державне регулювання процесів економічного і соціального розвитку. – 2017. – №3. – С. 1-8.
8. Болтянська Л.О. Економіка підприємства: навчальний посібник / Л.О. Болтянська, Л.О. Андреева, О.І. Лисак. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 668 с.
9. Бондаренко Л.Ф. Податкова знижка з ПДФО: сутність та нюанси застосування / Л.Ф. Бондаренко // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. – 2018. – №3. – С. 135-140.
10. Борейко В. Напрями посилення регулюючої функції податків з громадян / В. Борейко // Економіка України. – 2009. - №1. – С. 50-57.
11. Веб-портал Державної казначейської служби України [Електронний ресурс].

– Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>

12. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад, і голов, ред. В. Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с.
13. Гетьман К. О. Додаткові функції податку як елемент побудови цілісної системи функціонального впливу в регулюванні податкових відносин / К. О. Гетьман // Митна справа. - 2015. - № 2(2.2). - С. 130-134.
14. Головашевич О.О. Правове регулювання оподаткування доходів фізичних осіб в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Олександр Олександрович Головашевич. – Х., 2008. – 20 с.
15. Горбунова О. Потрібно створювати умови для легалізації заробітної плати / О. Горбунова // Голос України. - 2011р. - 25 січня. - С. 3
16. Дарвай О. М. Оцінка податкового навантаження на фізичних осіб – підприємців, що застосовують різні системи оподаткування / О. М. Дарвай // Формування ринкових відносин в Україні. - 2015. - № 7. - С. 71-76.
17. Делас В. А. Актуальні проблеми та напрями реформування спрощеної системи оподаткування в Україні / В. А. Делас, А. В. Грицаюк // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука" . - 2018. - № 4(2). - С. 19-26.
18. Демчук Н.Н. Налоги: функция, структура, пути совершенствования / Н.Н. Демчук // Налоговый вестник. – 1999. – №4. – С.7-9.
19. Добродій Т. Податок на доходи фізичних осіб / Т. Добродій // Баланс. - 2011. - № 2-3. - С. 29-32.
20. Духновська Л. М. Вплив ставки податку на доходи фізичних осіб на доходи громадян України / Л. М. Духновська, Р. А. Пономаренко // Проблеми та перспективи регулювання міжнародних економічних відносин : збірник наукових праць. – Дніпропетровськ, 2014. - С. 266-270.
21. Задорожня Л. А. Регулятивна ефективність персонального прибуткового податку: приклад України : дис. канд. ек. наук : 08.00.08 / Задорожня Ліна Адамівна – Ірпінь, 2017. – 266 с.
22. Задорожня Л. Оцінка ефективності пільг із податку на доходи фізичних осіб в Україні / Л. Задорожня // Економіст. – 2015. – № 9. – С. 29-32.

23. Зарубіжний досвід оподаткування доходів фізичних осіб [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gufer.net/podatкова/94-zarubzhniy-dosvdopodatkuвання-dohodv-fzichnih-osb.html>
24. Іванов Ю. Б. Податкова система: підручник / Ю. Б. Іванов, А. І. Крисоватий, О. М. Десятнюк. – К.: Атіка, 2006. – 920 с.
25. Іванюк В. Податкові преференції при оподаткуванні доходів фізичних осіб: орієнтири удосконалення / В. Іванюк // Вісник АПСВТ. – 2018. – №4. – С. 52-66.
26. Класифікації організаційно-правових форм господарювання ДК 002:2004: Наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28 травня 2004 р. N 97 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0097609-04>
27. Князев В.Г. Тенденции развития налоговых систем в зарубежных странах / В.Г. Князев // Налоговый Вестник. – 1998. – № 9. – С. 54–57.
28. Конституція України: Основний Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - ст. 141.
29. Кривцов О.О. Зарубіжний досвід оподаткування доходів фізичних осіб / О.О. Кривцов // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2008. - №102. – С. 56-59
30. Кулишер И. М. Очерки финансовой науки / И.М. Кулишер . – М.: Репринт, 1989. – 248 с.
31. Кучеров И.И. Теория налогов и сборов. (Правовые аспекты): монография / И.И. Кучеров. – М.: ЗАО «ЮрИнфоР», 2009. – 276 с.
32. Левін В. І. Транспарентність оподаткування малого і середнього бізнесу в контексті євроінтеграційного вектору розвитку України / В. І. Левін // Наукові праці НДФІ. – 2015. – Вип. 1. – С. 138–149.
33. Литовченко Н. Досвід Великої Британії : особливості сплати ПДФО та декларування доходів / Н. Литовченко // Вісник. Право знати все про податки і збори. – 2014. - №5. – С. 40-46.
34. Майбурд Е.М. Введение в историю экономической мысли. От пророков

- до професорів / Е.М. Майбурд. – М. : Дело, Вита-Пресс, 1996. – 544 с.
- 35.Маркова Л.Г. Військовий збір: теоретичний аспект / Л.Г. Маркова // Международный научный журнал. – 2015. – № 3. – С. 31-36.
- 36.Мартазанов А.К. Социально-экономическая сущность налогов и налогообложения / А.К. Мартазанов // Экономические и гуманитарные науки. – 2013. – № 5. – С. 54-63.
- 37.Мельник В. Сучасна податкова політика у країнах ЄС-15 / В. Мельник // Економіка України. - 2012. - № 6. - С. 73-85.
- 38.Мостовенко С. Фізичні особи як суб'єкти оподаткування в операціях з цінними паперами / С. Мостовенко // Теорія і практика інтелектуальної власності. - 2012. - № 4. - С. 118-125.
- 39.Налоги: учебное пособие [Текст] / Под. ред. Черника Д.В. - М.: Финансы и статистика, 1996 г. – 348 с.
- 40.Нікітішин А.О. Використання іноземного досвіду при оподаткуванні доходів фізичних осіб / А.О. Нікішина // Формування ринкових відносин в Україні. / А. О. Нікітішин - 2007. - №6. - С. 80-83.
- 41.Олег Добровольський: податок на виведений капітал. Що готують українцям? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://news.finance.ua/ua/news/-/430109/oleg-dobrovolskyj-podatok-na-vyvedenyj-kapital-shho-gotuyut-ukrayintsyam>
- 42.Оніщик Ю. В. Податок і збір як системоутворюючі категорії податкового права: поняття, ознаки, сутність / Ю. В. Оніщик // Адвокат. - 2010. - № 2. - С. 32-35.
- 43.Оподаткування та державна підтримка сільськогосподарських товаровиробників: регіональні пріоритети та євроінтеграційні процеси : монографія / Г.М. Давидов, Н.С. Шалімова, А.М. Лисенко, О.А. Магопечь ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Г.М. Давидова та д-ра екон. наук, проф. Н.С. Шалімової. – Кропивницький: ФО-П Александрова М. В., 2017. – 208 с.
- 44.Орлюк О. П. Фінансове право: академічний курс / О. П. Орлюк. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 880 с.

- 45.Осадчук С. Оподаткування доходів фізичних осіб: аналіз та тенденції / С. Осадчук // Теоретичні та прикладні питання державотворення. - 2017. - Вип. 20. - С. 122-130.
- 46.Пиріжок С.Є. Переваги та недоліки спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого бізнесу: обліковий вимір / С.Є. Пиріжок, Л.Г. Олійник // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2015. – № 3. – С. 240–256.
- 47.Письменний В. Планування надходжень податку на доходи фізичних осіб до місцевих бюджетів / В. Письменний // Вісник ТНЕУ. – 2016. – № 2. – С. 80-89.
- 48.Податкова система: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. І. О. Лютого. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 456 с.
- 49.Податковий кодекс: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України. - 2011. - № 13-14, 15-16, 17. - Ст. 112.
- 50.Положення про реєстрацію фізичних осіб у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків: Наказ Міністерства фінансів України від 29.09.2017 № 822 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
- 51.Полякова Л. М. Система оподаткування в Україні / Л. М. Полякова, С. С. Попович // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2007. – № 606. – С. 397–401.
- 52.Полянская Н.М. Философская и социально-экономическая сущность налогов и налогообложения / Н.М. Полянская // Вестник Иркутского государственного технического университета. – 2015. – № 3. – С. 281-286.
- 53.Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI // Відомості Верховної Ради України. - 2013. - № 27. - ст. 282.
- 54.Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31-32. – Ст. 263.
- 55.Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне

- страхування: Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 2-3. – Ст. 11.
56. Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів щодо зменшення ставки податку на додану вартість, реформування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності та підвищення прозорості розрахункових операцій з урахуванням європейської практики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63565
57. Пушкарева В. М. История мировой и русской финансовой науки и политики / В. М. Пушкарева. – М. : ИНФРА-М, 1996. – 192 с.
58. Резнік О.М. Військовий збір: історія та сучасність [Текст] / О.М. Резнік, Є.В. Ігнатенко // Молодий вчений: науковий журнал. - 2015. - № 2 (17, лютий). - Ч. 6. - С. 838 - 841.
59. Роль ПДФО у формуванні доходів бюджету в Україні та в світі: [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://stud24.ru/tax/rol-pdfouformuvann-dohodv/145593-426961-page1.html>
60. Рудава С.І. Проблема удосконалення системи оподаткування доходів фізичних осіб в Україні та його вплив на стан фінансування охорони здоров'я // Вісник Вінницького національного медичного університету. – 2015. – №1. – Т.19. – С. 207-212
61. Рядінська В. О. Правове забезпечення становлення та розвитку системи оподаткування доходів фізичних в Україні : дис. докт. юр. наук : 12.00.07 / Рядінська Валерія Олександрівна – Київ, 2015. – 569 с.
62. Сандырев Г.Г. Физическое лицо как основной субъект налогообложения / Г.Г. Сандырев // Четвертый Пермский международный конгресс ученых-юристов: материалы международной научно-практической конференции. ФГБОУ ВПО «Пермский государственный национальный исследовательский университет». – 2013. – С. 157-162.
63. Світовий досвід оподаткування: Польща : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy->

dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/poland/

- 64.Середюк В.Б. Застосування економіко-математичних методів для розв'язання економічних задач / В.Б. Середюк // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2014. – Вип. 1. – С. 69-73.
- 65.Сич О.А. Удосконалення організації оподаткування доходів фізичних осіб // Вісник Національного університету «Львів. політехніка». - 2007. - № 605. - С. 124-128.
- 66.Сідельникова Л.П. Оподаткування суб'єктів підприємництва: Навч. посібник. / Л.П. Сідельникова, Т.В. Чижова, Я.В. Якуша. – К.: Ліра-К, 2013. – 424 с.
- 67.Соколовська А. М. Податкова система України: теорія та практика становлення / А.М. Соколовська. – К.: Знання-Прес, 2004. – 454 с.
- 68.Статус фізичної особи-підприємця: проблеми застосування законодавства: Роз'яснення Міністерства юстиції від 14.01.2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0012323-11>
- 69.Телегус А.В. Элементы семейного налогообложения в налоге на доходы физических лиц / А.В. Телегус // Финансы и кредит. – 2011. – № 38. – С. 54-60.
- 70.Ткачик Л.П. Спрощена система оподаткування як інструмент агресивного податкового планування / Л.П. Ткачик, О.Я. Бешко // Молодий вчений. - 2018. – №2. – С. 758-763.
- 71.Товкун Л.В. Правове регулювання та особливості оподаткування самозайнятих осіб / Л.В. Товкун // Порівняльно-аналітичне право. – 2016. – №2. – С. 153-155.
- 72.Тренди в динаміці податку на доходи фізичних осіб у 2011-2016 роках [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2017/07/2017-07-18-Trendy_v_podatkah-Personal-income-tax.pdf
- 73.Федченко Т. Податкова знижка за навчання / Т. Федченко // Вісник «Офіційно про податки». – 2017. - №33. – С. 28-30

- 74.Цивільний кодекс: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 40-44. - Ст.356.
- 75.Швабій К. І. Регулятивна ефективність податку на доходи фізичних осіб в Україні / К. І. Швабій // Фінанси України. – 2013. – №4. – С. 27-44.
- 76.Швабій К. І. Фіскальна ефективність податку на доходи фізичних осіб / К. І. Швабій // Фінанси України. – 2012. – № 3. – С. 31–37.
- 77.Эберг К. Т. Очерки финансовой науки / К. Т. Эберг. – Ярославль : Типография М.Х. Фарака, 1893. – 133 с.
- 78.Юрій С.І. Фінанси: Підручник / За ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. - К.: Знання, 2008. - 611с.
- 79.Юрчишена Л.В. Податок на доходи фізичних осіб: механізм стягнення та джерело доходу бюджету України / Л.В. Юрчишена // Фінанси, облік, банки. – 2016. – № 1(21) . – С. 215–224.
- 80.Юрчишина Л.В. Податок на доходи фізичних осіб: механізм стягнення та джерело доходу бюджету України / Л.В. Юрчишина // Фінанси, облік, банки. – 2016. - №1. – С. 215-225.
- 81.Юткина Т.Ф. Налоги и налогообложение: Учебник. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2003. – 576 с.
- 82.Янжул И.И. Основные начала финансовой науки : Учение о государственных доходах / И.И. Янжул. – М. : Статут, 2002. – 555 с.
- 83.Яріш О.В. Моніторинг як складова управління різними сферами практичної діяльності/ О.В. Яріш // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. – 2013. – Вип. 24. – С. 25-30.
- 84.Ярошенко Ф. О. Історія податків та оподаткування в Україні : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ф. О. Ярошенко, В. В. Павленко, В. П. Павленко; за заг. ред. А. М. Подоляки. – К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2012. – 416 с.
- 85.Ясеновська Т. Б. Історія становлення оподаткування в Україні: ретроспективна періодизація та національні досягнення / Т. Б. Ясеновська // Наукові записки. Серія “Економіка”. – 2015. – Випуск 15. – С. 117-124.
- 86.UKRAINE: SELECTED ISSUES (2017). Country Report No. 17/84. International

Monetary Fund, Washington, D. C.– April 2017 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2017/04/04/UkraineSelected-Issues-44799>.